

Ngày 4 tháng 9 năm 2024

GÓP Ý CỦA LIÊN MINH DỮ LIỆU TOÀN CẦU VỀ DỰ THẢO LUẬT DỮ LIỆU

Liên minh Dữ liệu Toàn cầu (**GDA**) xin cảm ơn Bộ Công an (**BCA**) đã cho chúng tôi cơ hội được đóng góp ý kiến đối với dự thảo Luật Dữ Liệu.

GDA là một liên minh liên ngành của các công ty, có trụ sở tại các khu vực khác nhau trên thế giới, cam kết các tiêu chuẩn cao về quyền riêng tư và bảo mật dữ liệu. GDA hỗ trợ các chính sách giúp thắm nhuần niềm tin vào nền kinh tế kỹ thuật số mà không áp đặt các hạn chế dữ liệu xuyên biên giới quá mức hoặc các yêu cầu bản địa hóa làm suy yếu an ninh dữ liệu, an ninh mạng, đổi mới, phát triển kinh tế và thương mại quốc tế. Với sự tập trung của GDA vào dữ liệu xuyên biên giới, chúng tôi bình luận cụ thể về các khía cạnh dữ liệu xuyên biên giới trong dự thảo Luật Dữ Liệu.

Chúng tôi hy vọng rằng những đề xuất này sẽ giúp BCA hoàn thiện dự thảo Luật Dữ Liệu.¹ Chúng tôi hy vọng sẽ đóng vai trò như một nguồn lực của BCA khi Quý Bộ xây dựng một khuôn khổ quản trị dữ liệu toàn diện và mạnh mẽ tại Việt Nam, có khả năng tương thích với các thông lệ quốc tế tốt nhất, đặc biệt là liên quan đến chuyển dữ liệu xuyên biên giới và hỗ trợ sự phát triển của nền kinh tế kỹ thuật số sôi động và sáng tạo.

Chuyển Dữ Liệu Xuyên Biên Giới

Luật Dữ Liệu nên cho phép và khuyến khích chuyển dữ liệu toàn cầu, làm nền tảng cho nền kinh tế toàn cầu. Các tổ chức chuyển dữ liệu trên toàn cầu nên thực hiện các thủ tục để đảm bảo dữ liệu được chuyển ra bên ngoài quốc gia tiếp tục được bảo vệ. Khi có sự khác biệt giữa các chế độ bảo vệ dữ liệu, các chính phủ nên tạo ra các công cụ để thu hẹp những khoảng cách đó theo cách vừa bảo vệ quyền riêng tư vừa tạo điều kiện thuận lợi cho việc chuyển dữ liệu toàn cầu. Các khung quản trị dữ liệu không nên áp đặt các yêu cầu bản địa hóa dữ liệu cho khu vực công hoặc tư nhân, bởi vì các yêu cầu đó có thể tác động tiêu cực đến các nỗ lực thực hiện các biện pháp bảo mật hiệu quả, bảo vệ các mạng lưới quan trọng, cản trở đổi mới kinh doanh và hạn chế các dịch vụ có sẵn cho người tiêu dùng.

¹ Lấy ý kiến công chúng về Dự thảo Luật Dữ Liệu truy cập vào ngày 7 tháng 8 năm 2024 tại <https://bocongan.gov.vn/pbgdpl/van-ban-du-thao/du-thao-luat-du-lieu-449.html>.

Như đã lưu ý trong các lần góp ý trước của chúng tôi, các hạn chế đối với chuyển dữ liệu xuyên biên giới có tác động tiêu cực đến nền kinh tế địa phương vì chúng hạn chế các doanh nghiệp trong nước và các tổ chức khác hưởng lợi đầy đủ từ công nghệ và dịch vụ tiên tiến có sẵn trên thị trường toàn cầu. Để lấy ví dụ, các hạn chế về chuyển dữ liệu xuyên biên giới có thể ngăn cản các công ty trong nước, bao gồm các doanh nghiệp vừa và nhỏ (**SME**) và các tổ chức lớn hơn như bệnh viện, hãng hàng không và ngân hàng, sử dụng các giải pháp điện toán đám mây và công nghệ thông tin hàng đầu thế giới từ các nhà cung cấp dịch vụ cung cấp dịch vụ của họ từ bên ngoài Việt Nam. Các dịch vụ như vậy thường cung cấp khả năng bảo mật tốt nhất. Các công ty trong nước bị hạn chế chuyển dữ liệu có thể gặp khó khăn trong việc truy cập các dịch vụ đó, làm giảm khả năng cạnh tranh của họ, đặc biệt là quốc tế và khiến họ gặp rủi ro bảo mật dữ liệu lớn hơn. Các hạn chế đối với việc chuyển dữ liệu quốc tế cũng làm cho các cơ quan chính phủ tốn nhiều nguồn lực hơn trong việc quản lý.

GDA ủng hộ mạnh mẽ tầm quan trọng của việc tạo thuận lợi cho việc chuyển dữ liệu xuyên biên giới và hỗ trợ Việt Nam tham gia Diễn đàn Quy tắc Bảo mật Xuyên Biên giới Toàn cầu. Mặc dù chúng tôi đánh giá cao sự thừa nhận trong Điều 22.5 rằng các hiệp ước hoặc thỏa thuận quốc tế mà Việt Nam đã ký kết hoặc gia nhập sẽ được áp dụng, chúng tôi vẫn lo ngại rằng các hạn chế đối với việc chuyển giao một loạt dữ liệu xuyên biên giới sẽ dẫn đến việc bản địa hóa dữ liệu trên thực tế.

Điều 3.24 định nghĩa "Dữ Liệu Quan Trọng" là "dữ liệu trong một lĩnh vực, nhóm, khu vực có thể gây nguy hiểm trực tiếp đến an ninh quốc gia, hoạt động kinh tế, ổn định xã hội, sức khỏe và an toàn công cộng khi bị rò rỉ, giả mạo hoặc phá hủy". Điều 3.25 định nghĩa "Dữ Liệu Cốt Lõi" là "dữ liệu quan trọng có phạm vi bao phủ cao trên các lĩnh vực, nhóm, khu vực có thể ảnh hưởng trực tiếp đến an ninh chính trị khi được sử dụng, chia sẻ trái phép. Dữ Liệu Cốt Lõi bao gồm dữ liệu liên quan đến các lĩnh vực an ninh quốc gia quan trọng, dữ liệu liên quan đến huyết mạch của nền kinh tế quốc gia, sinh kế quan trọng của người dân, lợi ích công cộng lớn và các dữ liệu khác do các cơ quan quốc gia thu thập." Điều 22.3 quy định thẩm quyền quyết định chuyển giao Dữ Liệu Cốt Lõi cho Thủ tướng Chính phủ và thẩm quyền quyết định chuyển giao Dữ Liệu Quan Trọng cho BCA.

Ngoài việc phải có sự chấp thuận của Thủ tướng Chính phủ hoặc BCA, cơ quan quản lý dữ liệu muốn chuyển Dữ Liệu Quan Trọng hoặc Dữ Liệu Cốt Lõi ra nước ngoài sẽ cần phải hoàn thành đánh giá an toàn dữ liệu trước khi chuyển dữ liệu và thực hiện giám sát liên tục và đánh giá lại định kỳ đánh giá an toàn dữ liệu. Vui lòng xem Điều 22.7 và 22.8. Vì các định nghĩa về Dữ Liệu Quan Trọng và Dữ Liệu Cốt Lõi bao gồm một loạt các loại dữ liệu, những yêu cầu này sẽ có tác động tiêu cực đến việc chuyển dữ liệu xuyên biên giới và rộng hơn là việc sử dụng dữ liệu để đổi mới hơn nữa có thể thúc đẩy nền kinh tế số của Việt Nam.

Không nên hạn chế chuyển giao các danh mục "dữ liệu quan trọng" hoặc "dữ liệu cốt lõi" ngoài phạm vi dữ liệu có độ nhạy cảm cao của chính phủ mà có thể thực sự liên quan đến an ninh quốc gia. Việt Nam nên tránh áp đặt các hạn chế không cần thiết hoặc tùy tiện đối với việc chuyển dữ liệu xuyên biên giới của các loại dữ liệu này, do Việt Nam xếp hạng tương đối thấp trên các chỉ số quốc tế khác nhau về hạn chế dữ liệu xuyên biên giới.² Đối với cả dữ liệu phi chính phủ và dữ liệu chính phủ cần được công bố công khai - phù hợp với các cam kết của Việt Nam theo Điều 12 của Hiệp

² Xem Liên minh Dữ liệu Toàn cầu, *Chỉ số chính sách dữ liệu xuyên biên giới* (2023), tại: <https://globaldataalliance.org/resource/cross-border-data-policy-index/>

định WTO về Thương mại Điện tử nhằm tìm cách "tạo điều kiện cho công chúng truy cập và sử dụng dữ liệu của chính phủ" – cần xem xét cách tiếp cận đa sắc thái hơn.³

Khuyến nghị: Chúng tôi đặc biệt khuyến nghị rằng Dữ Liệu Quan Trọng và Dữ Liệu Cốt Lõi nên được xác định hẹp để chỉ bao gồm những dữ liệu nhạy cảm nhất, ví dụ như dữ liệu an ninh quốc gia. Luật Dữ Liệu cần quy định đầy đủ các bộ dữ liệu sẽ nằm trong "Dữ Liệu Quan Trọng". Định nghĩa rộng như hiện tại sẽ dẫn đến việc các tổ chức thực hiện một cách tiếp cận không tối ưu và quá hạn chế trong việc xử lý dữ liệu của họ, làm tăng chi phí tuân thủ một cách không cần thiết. Chúng tôi cũng khuyến nghị nên loại trừ dữ liệu kinh doanh thuộc sở hữu của các tổ chức khu vực tư nhân khỏi phạm vi Dữ Liệu Quan Trọng và Dữ Liệu Cốt Lõi.

Khuyến nghị: GDA khuyến nghị thay thế thuật ngữ "hợp đồng chuẩn" trong Điều 22.4(b) vì nó thường áp dụng cho các điều khoản hợp đồng tiêu chuẩn để chuyển dữ liệu cá nhân. Nếu việc sử dụng hợp đồng tiêu chuẩn là để chuyển dữ liệu cá nhân, yêu cầu này phải được đưa vào Luật Bảo Vệ Dữ Liệu Cá Nhân (**BVDLCN**) chứ không phải Luật Dữ Liệu. Nếu các hợp đồng là để chuyển Dữ Liệu Quan Trọng hoặc Dữ Liệu Cốt Lõi chứ không phải dữ liệu cá nhân, Luật Dữ Liệu nên chỉ định một điều khoản khác để tránh nhầm lẫn với các điều khoản hợp đồng chuẩn vốn đã là một cơ chế được quốc tế chấp nhận để chuyển dữ liệu cá nhân.

Giai Đoạn Chuyển Tiếp và Sự Tham Gia của Các Bên Liên Quan

Việc kéo dài thời gian lập pháp cho dự thảo Luật Dữ Liệu là rất quan trọng để đảm bảo sự tham gia toàn diện của các bên liên quan và xây dựng luật một cách chu đáo. Một mốc thời gian gấp rút có nguy cơ bỏ qua phản hồi quan trọng từ các chuyên gia, các doanh nghiệp trong ngành công nghiệp, xã hội dân sự và các bên liên quan chính khác, có thể dẫn đến những hậu quả không lường trước được như lỗ hổng pháp lý hoặc các yêu cầu tuân thủ nặng nề không cần thiết. Việc dành nhiều thời gian hơn cho đối thoại và hợp tác sẽ cho phép tạo ra một khuôn khổ pháp lý cân bằng và hiệu quả hơn, phù hợp với các thông lệ tốt nhất toàn cầu đồng thời giải quyết bối cảnh và yêu cầu riêng của Việt Nam. Một mốc thời gian kéo dài cũng sẽ cung cấp đủ cơ hội để tinh chỉnh và hài hòa các quy định trong Luật Dữ Liệu với Luật An Ninh Mạng hiện hành và Luật BVDLCN sắp tới. Điều này sẽ dẫn đến một chế độ quản trị dữ liệu mạnh mẽ hơn.

Khuyến nghị: Chúng tôi khuyến nghị nên dành đủ thời gian để các bên liên quan tham gia đóng góp ý kiến trước khi ban hành Luật Dữ Liệu và đề xuất thời gian chuyển tiếp hai năm kể từ khi Luật Dữ Liệu được ban hành đến ngày bắt đầu có hiệu lực. Điều này sẽ cho phép hài hòa các luật khác nhau về dữ liệu và cung cấp cho các tổ chức đủ thời gian để điều chỉnh các hệ thống và quy trình của họ để tuân thủ Luật Dữ Liệu.

Kết Luận

Tóm lại, chúng tôi trân trọng khuyến nghị Việt Nam tránh những hạn chế quá mức đối với việc chuyển dữ liệu xuyên biên giới và xem xét cho phép thời gian chuyển tiếp hai năm để tất cả các tổ chức tuân thủ Luật Dữ Liệu. Chúng tôi đánh giá cao cơ hội chia sẻ những quan điểm này và hy vọng rằng chúng sẽ hữu ích khi Việt Nam xem xét các bước tiếp theo liên quan đến Luật Dữ Liệu. Xin vui lòng liên hệ với chúng tôi nếu có bất kỳ câu hỏi nào liên quan đến các ý kiến đóng góp này.

³ Xem thêm, BSA | Liên minh Phần mềm, Dữ liệu mở - Thu hẹp khoảng cách dữ liệu (2021), <https://www.bsa.org/files/policy-filings/061120bsaopendata.pdf>

Xin cảm ơn Quý Bộ đã cho chúng tôi cơ hội đóng góp ý kiến.

Trân trọng,

Joseph P. Whitlock
Giám đốc Điều hành
Liên minh Dữ liệu Toàn cầu
josephw@bsa.org